

Групова дискусия – Габрово 21 август

Участници – 10 души. От тях:

Мъже:

60 г., пенсионер; 53 г., икономист, държавен сектор; 44 г., тонрежисьор, частен сектор; 41 г., служител, частен сектор; 36 г., журналист; 26 г., юрист, държавен сектор;

Жени:

52 г., безработна; 40 г., химик, държавен сектор; 30 г., майчинство; 28 г., частен сектор;

В групата участваха както добре информирани за състоянието на общината хора, така и по-слабо запознати. В дискусията бяха изложени подробно положителни и отрицателни примери в различни аспекти от дейността на местните власти, дейността на НПО и гражданска активност. Често по един и същ въпрос в хода на дискусията бяха изказани коренно противоречиви мнения и заключения. В крайна сметка след обсъждането и излагането на множество факти и мнения оценката за дейността на общинските власти през последния мандат бе преобладаващо положителна. Оценката (подобно на Пазарджик и донякъде – Бургас) е, че въпреки трудностите и липсата на финанси, през последните години са направени крачки в положителна посока и началото е поставено.

Проблеми на населеното място и алтернативи за разрешаването им. Гражданската активност и ролята на НПО

Като проблеми на град Габрово предварителното проучване бе очертало водоснабдяването, здравеопазването и безработицата. По-долу ще изложим конкретните параметри на тези проблеми. Ако обобщим още тук - по отношение проблемите на водоснабдяване и тяхното решаване мнението остана категорично негативно; по отношение на безработицата – мнението остана в колебание между положителна и негативна оценка за положените усилия в общината; по отношение проблемите на здравеопазването – дадени бяха поредица примери за това как те се решават и мнението клонеше по-скоро в положителна посока.

Проблемът на водоснабдяването е в рязкото повишение цената на водата – с близо 33%. До скоро сериозен проблем за града е бил недостига на вода и водния

режим. ВиК дружеството е ползвало кредитиране за разширяване обема на местния язовир. В резултат недостиг на вода вече няма, но заради тегления кредит е повишена рязко цената на водата. Общината, която има дялове в местното ВиК (до 49%) първоначално е била съгласна с новите цени. В последствие са организирани граждански протести и в резултат в общината са променили мнението си и в момента цената се преразглежда. Недоволството обаче не е само по посока цената на водата, повдигнат е и въпроса доколко целесъобразно е било използването на кредита от ръководството на ВиК и има ли злоупотреби с част от средствата.

Именно тук бе даден и първия пример за активност – протестите пред общината срещу новите цени. По мнението на участниците това обаче не е пример за типична гражданска активност. Протестите са инициирани от местно НПО (не можах да уточня име), но са придобили тежест едва след включването и на синдикатите (КНСБ). Не на последно място синдикатите са извели на протест много пенсионери от града и това е довело до промяна на позицията на общината.

Освен този пример бяха дадени поредица от други примери за действия, довели до положителен резултат. В част от тях става въпрос за инициатива идваща от самите граждани, в друга – за общи усилия на граждани, частен сектор, държавен сектор и трети сектор. В част от случаите е постигнато разрешаване на проблемите, в друга – не. Ето някои от конкретните примери:

Майки от габровски квартал се организират с искане пред общината за място за детска площадка. След поредица от много активни действия успяват и общинската управа отпуска такова място.

В продължение на 5 години жители на габровска улица известна с многото пътни произшествия и жертви в близост до училище, успяват да извоюват от общината поставянето на улични препятствия (т.нар. “легнал полицаи”), които да ограничат скоростта на движение и намалят броя на произшествията.

В част от училищата на града общината е осигурила средства за извършване на ремонти, в една част гражданите сами са извършили ремонтите подsigурявайки финансови средства и полагайки доброволен труд.

Има цяла поредица от примери в сферата на здравеопазването. В повечето случаи проблемите са решени. През изминалата година на протест са се организирани болните на хемодиализа и в резултат са извоювали правото си да получават транспортиране с линейки. Ремонтрана е реанимацията в града. Изграден е

обществен дарителски фонд, който набира пари за здравеопазване. В него участват граждани, юридически лица и общината. Със средства и от него е ремонтирана реанимацията, изграден е център за ранна диагностика на рак на гърдата.

Първоначално общото мнение на участниците бе, че не познават НПО работещи в Габрово. Впоследствие обаче в дадените примери бяха цитирани, норядко поименно, различни организации. Организацията стояща зад протестите по повод новата цена на водата; проект за изграждане на алпийски център "Узана" (Сдружение Централна Стара Планина), дарителския фонд за здравеопазването; проекти по линия на здравеопазването в които участва "Червения кръст" и т.н. Интервюираните са на мнение, че гражданите биха се включили в техни инициативи, стига да видят ефекта и ползата от конкретното начинание.

Що се отнася до активността на гражданите, въпреки примерите за постигнати положителни резултати, бе изказано и мнение, че състоянието на трудовите взаимоотношения възпитава и гражданска пасивност. Липсата на договори, неизплатените заплати и осигуровки са всекидневие и повод за протест. Въпреки това безработицата въздържа оцетените служители и работници от протести, поради страх от загуба на работното място. Пасивността в това отношение се пренася и в гражданското поведение.

Позитиви и негативи в дейността на общината

Една голяма част от тези действия в крайна сметка касаят дейността на общината. В този процес се очертават позитивите и негативите в работата на общината. Участниците изказаха в хода на дискусиата доста противоречиви мнения.

Общината се обвинява в наличие на бюрокрация и усложнен контакт с гражданите. Даден бе пример с въпрос, който е бил разрешен, но решението не е придвижено до изричната намеса на гражданите. От друга страна понастоящем общината е изградила нов информационен център за граждани, което бе пример в обратна посока. Мнението за самия кмет е, че е отворен за контакти.

Друго обвинение е, че общинските служители се опитват да "осребрят" безплатни дейности и услуги. Тук бе отбелязана и ниската информираност на гражданите за правата им, което ги прави уязвими.

И тук, както и в други градове, бе поставен въпроса за отчетността на общината периодично за извършена работа. По този въпрос мнението бе, че усещането е за липса на цялостна стратегия за посоката на развитие на общината - "Габрово се движи

сякаш по инерция”. Не е ясно има ли стратегия и как общината я определя. Цитирани бяха поредица от неуспешни решения, чийто неуспех изглежда определен именно от липсата на стратегия – неосъществената газификация на града, нереализирания проект за изграждане на магазин Билла, сделката с Габровския пазар и осигуряването чрез нея на средства за местния футболен клуб.

Успоредно с това обаче се изказа мнение за поредица положителни стъпки и инициативи, което в крайна сметка промени мнението за дейността на това общинско ръководство в положителна посока. В това число влизат редица проекти свързани с благоустройство: довършване разширяването на язовира, ремонт на осветлението в града, спечелени средства по проекти като “Красива България” и реализирани ремонти в централна градска част. Проекти за развитие на туризма – “Узана” (Сдружение Централна Стара Планина).

Именно по отношение на темата за развитие на туризма стана въпрос и за безработицата в града. Първоначално бяха изказани негативни оценки за пропуски на общината да привлече част от производството на Видима Идеал (Севлиево) към Габрово. Инвеститорите са имали такова намерение включително интерес към определен терен на територията на Габрово, но високата цена определена от общината ги е отблъснала от града. В последствие обаче това бе оценено като плюс за общината – ако Габрово ще развива туризма (а явно това трябва да е посоката, защото това са неговите дадености) дори е добре да се опази от такъв тип промишлено замърсяване. Проблемът тук обаче е, че проекти като “Узана” се движат бавно, поради липса на финанси. На второ място – няма политика за реклама на община Габрово като туристически район. А това се вижда като отговорност като на централно държавно ниво (подходяща политика в сферата на туризма), така и като отговорност на местните власти (целенасочена стратегия в тази област, търсене на допълнително финансиране). Но и като поле за третия сектор – търсене на алтернативни източници на финансиране за развитие на туризма, за реклама на региона, създаване на някакво сдружение на работещите в тази сфера, която да работи за развитието му и т.н.

Оценка за местната власт

В крайна сметка дадената оценка за местната власт остана положителна. Общото мнение е, че в този мандат е имало активност, намерени са допълнителни източници на финансиране, решени са поредица от проблеми свързани с благоустройството на

града. Не на последно място – върви се към изграждане на стратегия за развитието на региона като туристически.

В този мандат е имало и доста програми (Красива България, От социални помощи към трудова заетост), по които общината е проявила активност и е получила допълнително финансиране. Взима се предвид и факта, че в региона са закрити много основни предприятия (повечето от тях дотирани централно, следователно губещи и подлежащи на закриване), което е намалило приходите за общинския бюджет. На този фон направеното от общинските власти за последния мандат се оценява като “една добра стъпка напред”.

Интервюираните познаваха издигнатите кандидати, но мнението им бе, че не виждат сериозна алтернатива на настоящия кмет. Изказаха мнение, че ще участват в изборите, защото това е важно за града и тях самите.